

Posudek diplomové práce

Bc. Anna Kalousková, Sporné a pozůstalostní záležitosti rodu Thurn-Taxis na velkostatku Dobrovice-Loučeň od konce 18. století do počátku 20. století, Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK, Praha 2017, 151 s. včetně 47 obrazových a textových příloh.

Předkládaná diplomová práce Anny Kalouskové je věnována knížecímu rodu Thurn-Taxisů, spojenému v širším povědomí především s dějinami poštovníctví, které stálo za vzestupem rodu, jenž se počátkem 19. století rozdělil na primogeniturní a sekundogeniturní větev. Právě dějiny rodu, přesněji jejich konkrétní výsek, v období od konce 18. do počátku 20. století si zvolila pro svou diplomovou práci Anna Kalousková. Předmětem jejího zájmu se staly otázky spojené se spory o dědictví a pozůstalostní řízení vedená v dané době. Práce je členěna do šesti kapitol včetně úvodu, v němž autorka stručně charakterizuje strukturu předkládané práce, včetně představení způsobu, jakým uvádí jména jednotlivých aktérů. Byť se zde opírá o stávající literaturu vztahující se k tématice šlechtických rodů žijících na území českých zemí, je způsob prepisu některých jmen diskutní. V následující kapitole pak představuje základně dochované písemné prameny (vydané i nevydané), z nichž vycházela ve své práci a zároveň podává základní přehled literatury k tématu se vztahující. Není obvyklé, je-li určité dílo citováno in extenso v poznámce uvádět jeho plnou citaci i v textu. Rovněž je vhodnější a přehlednější zmínit, respektive charakterizovat dané dílo jednou, a to komplexně, byť bylo v rámci práce využito v souvislosti se sledováním širšího okruhu otázek (viz např. Šlechtický archiv c. k. ministerstva vnitra, s. 15 a 16, pozn. 37, 43). Třetí kapitola je věnována historii rodu od jeho počátků, především pak od doby jeho rozdělení na primogeniturní a sekundogeniturní větev, do jejíhož majetku se na základě testamentu Marie Josefy z Fürstenbergu z roku 1806 dostalo i panství Dobrovice a Loučeň, které je hlavním předmětem práce A. Kalouskové. Právě sekundogeniturní větev je zcela přirozeně v centru hlavního zájmu autorky, jež nepomíjí ani další linie sekundogeniturní větve. Závěrem kapitoly je zařazen text věnovaný erbů Thurn-Taxisů, nechybí ani stručné přiblížení poštovní činnosti rodu, jemuž vděčil za svůj vzestup.

Jádro práce tvoří následující tři kapitoly (čtvrtá až šestá), v nichž se diplomantka zaměřuje na spory vedené o dědictví Fürstenberk a jeho hlavní aktéry, držitele velkostatku na straně jedné, na straně druhé věnuje pozornost dochovaným pozůstalostním inventářům a testamentům osob, jejichž jednotlivé body diplomantka velmi detailně parafrázuje. Právě v této části práce se nejvýrazněji odráží autorčin způsob práce s prameny a literaturou – neobyčejná pečlivost, snaha nepominout žádnou z uváděných informací, jejímž důsledkem je však nezřídka zacházení do přílišných detailů. Vhodnější by byl větší nadhled, především pak systematické kladení si otázek a hledání odpovědí – důvodů, proč se záležitosti vyvíjely určitým směrem, jaké byly důvody atd. – a především hodnocení. To, že je ho autorka schopna, je patrné až ze závěru práce.

Ocenění zaslouží nejen přehledné tabulky zařazené v textu, ale inobyčejně bohaté a ilustrativní obrazové a textové přílohy včetně několika rodokmenů zpracovaných diplomantkou.

Přestože je zřejmé, že práce prošla poměrně důkladnou redakcí, nevyvarovala se autorka některých drobných nepřesností či opomenutí, které jsou však v dané souvislosti marginálního rázu (opomenutí dat v případě citování některých internetových odkazů – týká se především matrik uložených v Archivu hlavního města Prahy, chybějící údaj o autorství přílohy č. 36 ...).

Závěr: diplomantka prokázala schopnost samostatné a neobyčejně pečlivé práce s literaturou a archivními prameny. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm velmi dobře.

doc. PhDr. Ivana Ebelová, CSc.
vedoucí práce

V Praze dne 3. září 2017